

55505704

לע

מדינת ישראל
משפט חוץ

31/2/1956

חוות דעת מס' 28/56

סוד

הלהמת חברת תעלאט סואץ.

להלן העדרות משפטיות דאשוניות בקשר להלהמת החברה השויכת בתעלת סואץ. העדרות מחבוסות על חומר שכתפרט בעותנאות היישראליות ומוגמתן הפלילית היא לעמך על הקسر בין הזופיון והחברה מזה, ומהשטר הבינלאומי של התעלת גופה מזה.

- 1) החברה העולמית של התעלת המריטימית של סואץ (להלן החברה) נוסדה על ידי דה ליטפנס בהחאים לחגאי הזביבון הראשון מה-30.11.1854 וחייא קיימת על יסוד מקדון שנחאשר על ידי משנה המלך של מארים ב-5.1.1856. החברה נוסדה, כאמור חברה בערבות מוגבל לפיה הנוסח הארפתי (חברה אנוגיםית) ועל פי חוק החברות הארפתי שהרי אותה תקופת לא היה בנמאו חוק חברות מזרוי. מנויות החברה הוועדה למכירה בכמה ארצות אירופה ובמקרים על פי חלוקה מטווימת שאותם עליה במישור הדיפלומטי, אולם ארצות אחידות, ובראשן בריטניה, לא הספיקו לכל העניין ולא כל המניות הוצאו לפי החלוקה ההיא. הבדיב המזרוי קיבל גוש גדוול של מנויות, אולם בשנת 1876, בעקבות משבר פלבלי ידוע במדיס, נפרדו מנויות הבדיב למשלה הבריטית הודות ליזמה הפתקומית של דיסרלי והרוטשיילדיס. (לא אתפלה אם נשמע מהמצדדים שהיה זה מעשייהם של זקני איזון). כתוצאה זאת מיעסקה זאת התגבשה חלוקת המניות דלהלן: 44%, לשעבר מנויות מדיס, הן עתה בידי המשלה הבריטית, (וערבען של מנויות אלו נאמד בסוף 1948 כדי 25 מיליון לירות שטרלינג בקרוב) ושתאר המניות, 56%, הן בידי המשלה הארפתי או בידי אנשי פרטיזיס צדפניים כולל בנקים ומוסדות פספיים חשובים. ישנו כנראה ביקוש אחריו מנויות החברה והסתדר בהן מחרכז גבורה של פרטיזיס. כאן ההסביר להבטחת המזרדים לפצום את בעלי המניות בהתאם לשוויין בבודרה הפרטיזיס בפאריך הקברע.
- 2) המועד המשפט, של החברה הוא נחוץ לחלוקת, ולמחלוקה זו חייבות מדינית. הצדקתי, ובנראת המערב בכלל, טענים שזאת היא חברה צדפית או חברה בינלאומית שנוסדה על פי החוק הארפתי.

פענה זאת מhabסת על ותמי עובדות יסודיות: טהחברה בוסדה על פי החוק הצרפתי וסמכותה הרדאטית הוא בפריס, ולזה אפשר בוגאי להוציא נימוק טלייטי והוא שרוב המניות הן בידי צרפתיים. לעומתם טענים המזרדים טהחברה היא מאידית. פענה זאת מhabסת בעיקר על העובדות, שהקנו מינט 1856 גדר ונהמת באלבנסנדראיה שבמזרדים באיסור משנה המלך ובכ' , טהחברה רשות באלבנסנדראיה, וסעיקר עסיקיה הם במזרדים וטעטה מסויימת, כאמור, חלק בגודל של המניות היה מרוכז בידי חטיבת המזרדי. כבר עפסיו ברור טהמחלוקה המשפטית זו אמשתקת הפקידי בהתקפות הדיפלומטיות.

3) עניינה של החברה נסרים לטיפול של מועצת המנהלים, בונהו. החרבב של מועצת המנהלים זו, מבחינת אזרחותם של חברי, השתנה לאוד הסכים מדיביים שהושגו במשך כל התקופה. הדבר מוגדר עפסיו על פי ההסכם שהושג בין הממשלה המזרדית והחברה בנתן 1949. מגמת ההסכם זהה היתה למabitiah את שטוף החברה (עשייה החברה לאמור) באופן הדרגתי לקדאות תום הזפיון בנתן 1968. לפי ההסכם מנתן 1949 היה צדיך מספר המנהלים המזרדים בגודל מושגים שפיהם ב-1949-1948-12-12 היו מנהנים ב-1965, וזאת מבליל לתגדיל את מספר חברי המועצה ענazard 32. בעית חלוקה המקומות במועצת המנהלים היו: 16 צרפתיים, 9 בריטיים, 5 מזרדים, הולנדי אחד ואמריקאי אחד, והגדלת ההשתתפות המזרדית הייתה על טבון ההשתתפות הצרפתיות והאנגלית. כאן יש לציין שטוף המנהל האמריקאי היה תידוט סיצא אל הועל בנתן 1948. סימן למספר הגדל של אניות אמריקאיות המעורבות אם הפעלה. כאמור מרכז המועצה הוא בפריס וצרפתי מסמס יושב ראש.

4) הנחותיהם טבידי לא אפסרו אומדנה של רשות החברה במזרדים ומחוץ למזרדים אולם יש להניח, לאור הערך הנוכחי של החלק הבריטי, שהוא בין 60 מיליון עד 100 מיליון לירות טרליינג לכל הפחות ואולי הרבה יותר, וזאת כי חלק הביגול של הרשות נמצא במזרדים גופה, הרי ללא ספק החטבוריות של הרווחים הושקעו מחוץ למזרדים, ובפרט אנגליה ובצרפת. אישור לסברתי זאת נמצא פמונן בחוגותה המידית של הממשלה הבריטית שהקיפה את רשות החברה אנגליה נושא אל העדרים טננקטו נגד כספים מזרדים אחרים במדינה.

5) הופיעו לחברה ניתן, כאמור, מתייה ב-1854 והיה טנוויל ב-1856. ונהאstor סופית בהסקת בין מנגה המלך של מגדירים לבין החברה ב-30.1.1866. ובמסכימים אמורים ענו עמו אותו שנה, הכל באישור השוטן עמנואל. ההסכם הלאו הרטו את הקמת החברה ואת חפירת התעלה, והופיעו ממן היה צורף לתקייהם 99 שנים מיום פחיחת התעלה לננותות, היינו מ-17.11.1869. הופיע יפו איפוא ב-16.11.1968. מאז מלחמת העולם הטנייה הותה בהכנות מסוימות לקדמת המאוועה הזה. הזרנו כבר את הטזוז המודרג של החברה וכל הכרוך בו. יחד עם זאת ידוע כי לפני פטשות או ארבע שנים הקיימה הממלכה המצרית מחלוקת מיוחדת לבירוק את הבעיות שמהוורדרנה מסיום הופיעו. גם ידוע טסודות אחרים מהווים למגדירים מההילו להמעניין בנוסא הזה. בדרך כלל הכנות אלו בוצעו באנגליה, מה גם שהמעיה המדינית של תעלת סואץ עמדה על סדר היום כל העולם ללא הפק מעת 1945 עד היום הזה (הבעיה המצרית-אנגלית, הבעיה היידאלית-מצרית). יש דוטס, ממאוועות הטבושים האחדוון. ובמגדירים עצמה ההכנות האלה התקדמו הרבה יותר ממה שאפשר היה לחסוב. ב-10 השנים מאז חום מלחמת העולם הטנייה היו מספר גיסושים כדי לברר אם בכלל, ובאלת חנאים, תהיה מגדירים מוכנה להאריך את הופיעו אלה ניתנה בחודש האחדוון על ידי הממלכה המצרית שהודיעה שהפל מובן להלאים את התעלה דקה אותן אחוריו סיום הופיעו. לא מן הנמנע שביחסות האנגולו-מצריות בסנת 1954 נלקח בחשבון טמולאות החברה לפני נובמבר 1968.

6) היה זה במשמעות הופיעו מתקופה 1854 עד 1866 טסוח בגדורה פרימיטיבית למדי, אך בזרת הקולפת ומחבשת, הריעוון הייסודי. סההעה החיה נחיה מים ביןלאומי ובתוכה טבזה היהת מוגננת ופותחה לפל הננותות, לפחות הדגמים, ובכל העותם. תנאים כאלה מופיעים במפורש במסכם, הופיעו ובחקדוון החברה. זה לא היה מקרי כלל. ההכנות לחפור את התעלה ועדרה מחלוקת מדינית חמורה ביחס בין הגרפטים לבין האנגולים סדרו בה פבייה חמורה במעמד העולמי -- רעה זו הסתנחת רק אחוריו פתיחת התעלה עצמה, ורביסות המניות על ידי יידוי יידאליה היה נועדת לדמות את רגלי הארפטים מגדירים גופה. הריעוון של הבינאות היה עצמו חזקתו יסירה מחלקת הוזם והוא איפוא חלק

7) היה זה רך אחריו פתיחת המעלת, ונסיון מה בחביבותה המשנית של המעלת עבור התאחדות הימית הבינלאומית, שהמגבטה ההכרה שלא מספיק להטאר את הבינאום במסגרת של סיידורים דו-צדדיים בין הسلطונות העות'ומניות והמצריאים לבין החברה עצמה וטעות על זה כדי להבניש אם כל ההסדר למסגרת של הסכם בינלאומי רב-צדדי. המומ"ט לקרה הסכם בינלאומי זה נטען טנים רבות ומהסכם נחתם רך ב-28.10.1888, כ-20 שנה לאחריו פтиחת המעלת לסייע. בהקדמה של האמנה הדו — אמנה קוטטה המפורשת — נאמר במפורש שהצדדים לא מאמנה, "ברazonם להבטיח, על פי מסמך מוסכם, יסודו של מסטר מוגדר סופית למגמות לערווב לבך, שבכל הזמנים ועכור בכל המעומות יתייה שמושח חפשי במעלת סואץ ועל ידיך להשלים את המסר החוקי שנקבע עבור הטיעת הזה על פי הפירמן...". סל 66 22.2.1866 המאסר את הזכירות שתוענכו על ידי הדוד מעלהו הבדיב...". ובסעיף 14 מהאמנה הוסכם כי התאחדות הבינלאומית מהאמנה לא יהיה מוגבלות בזמן טהסמי הזכירן של החברה יהיו בוחוק, ומזה משתחם כי המסרד הבינלאומי שנקבע באמנה קוטטה יהיה בוחוק לעולם ועד לא קסר עס גורל הזכירן.

8) ברור מן הנ"ל סקיוום תכאי הדיבירן (ובחווף המבנה המיכון של החברה) הוא חלק בלתי נפרד מהMASTER הבינלאומי של המעלת. המאב העומדתי והמטפתי של החברה ומגאי הזרירן מטעמים הבסיסיים העובדיים עליו מושתת הבינאום עצמו. מנסחי האמנה ודאי לא חעלו על דעתם, בסנת 1888, הלאמת החברה בוטה המאה העשורים ולפנן לא דאגו, וטבעי הדבר, למאב טיעונם עם חום הזרירן בסנת 1968. נחפור הוא: יאו כנראה מן התהנחתה סיתחנות הזרירן בזורה זו או אחרת שאילולא הזרירן יהיה MASTER הבינלאומי עצמו, שאינו מוגבל בזמן, תלוי על בליימה.

9) אין צורך כאן להזכיר בניהודה הוראות אמנה קוטטה ומהיסטריהם של מהז 1888. עיין על כך חוות דעת ממאי 1950 (שאני עומד לעדפן אורחת בטבעות הקדובים) והומר טוטף רם שהובן במסדרת תחוע בעוצם הצורף. אפער להסביר במלים ספורות בלבד. גרסה מקובלת היא בעולם פולו, אמנה קוטטה לא העניקה זכויות למדינות שבאו אל מחום בלבד, מספרן מועט ולא בולן קיימות עתה, אלא לפחות המדיניות בעולם ובכל הזמנים. בהיות המעלת מעין שרota אבורי, מדינומית עומדת לרשוח כל העולם ולכל הספינות בהתאם למגאים

שם מפודטים באמנה, למעשה היו רק טען מדיניות שוחמו על אמנה
קובטה ובין המדיניות הימיות החשובות שלא חתמו עליה יט לאיזו
בראש וראשותה את אריה"ב טל אמריקה, את אפן, את יוון, את המדיניות
הסקדמיניות וכל מדיניות דרום אמריקה. העובדה המדיניות אלו,
וכמו כן ישראל, אינן צדדים לאמנה קוטטה איננה מוסיפה ואיננה
מודרידה: זכויותיהם לחופש המעבר בedula דומות בכל פרטיהם
לזכויותיהם טל המדיניות שבאו אל החוץ, ואמנה גייסה זאת נחוצה,
במיוחד אגב טל בית הדין הבינלאומי, כבר בשנה 1923 (במשפט שהתייחס
לזכות המעבר בedula קיל סברטנייה) ועל ידי מועצת הבטחון בטעים
1951 והלאה בקשר עם המעביר לישראלי וממנה. מכך צאה טל מצרים
מחיקסרות העותמאנית והתבטחותה במוד מעצמה עצמאית, אשרו ממשלו
מגריות טונות זו אחר זו טהן מפירות בזוקף התחריביות והחובות
הנובעות מאמנה קוטטה. גם ממשלו עבד-אל-נאסר עשה זאת בסעיף 8
מן הסכם האנגלו-מצרים על הבסיס באיזור הedula מה-19.10.1954.
שם נאמר: "שני הצדדים להסכם מכירם בזאת שedula סואץ, תהיה חלק
אין-נורדי ממצרים, משמש נחיב מים בעל חשיבות בינלאומיות מהבחינות
הכלכליות, הטכניות והאстрטגיית, ומבייעים את החלטתם לקיים את האמנה
העורכת לחופש הטטי בedula שנחתמה בקוטטה ב-29.10.1888". סעיפים
מסויימים מאמנה קוטטה קובעים סיורים מוחדים לבחינה אם באו
האמנה ובו כופט הטטי. אבד על סעיפים אלה בלתי ולמעט אף פעם לא
בוצעו כלטוגם. אחרי שאנגלים ראו מה היה מתייבותם טל הedula עבר
חקירות הבריטית הם נטלו לעצם מבחינה צבאית את הפקוח, קודם
על ידי הפיכת מצרים לארץ תחת הסוטה בריטית ומן-1936 והלאה, לאחר
sthatchpasse העצמות המצריות, על ידי ההזדהה המפודסת. וכך ויתרו על
בשים בשנה 1954 לא הוונטו ערבות מושיפות להבטחת חופש המעבר
בכל הזמן: רק הוסכם על דראטיפיזציה טל הבסיס במצרים המוחדים
המפודטים בהסכם. יטנו למעשה קדר הדוק בין פינוי הבסיס הבריטי
וחילאות החברת. שני המאורעות הללו, כל אחד בדרכו, הכנין סינו
מהפכו, לבסיס העובדתי עליו מושחת בינהו המעל ואפשר לומר טפינו
הבסיס הרם למעשה את הבניינים לא פחות מאשר הלאמת המברת.

10) ברור כי הממשלה המצרית יפולה לטעון שלא קושי כי הלאמת החברת לא מן ההפרת שטחן בחופש השיט, וسلامעה צעד זה רק מקרים 12 סנה אם מה שהה צדיך לקום מילא בבחוץ יום 16.11.1968.
ולכן כל העין הוא בעל בעוטו ופחות מסווה פרוטה וכיודע אין הדינאים יוסבים בפחות מסווה פרוטה וכו'. סבוך על רקו זה איננו גוגע לממשלה ישראל, או ביחס ליווק אין לממשלה ישראל מעמד להחרеб בסבוך על רקו זה סיהה קיים, מבחינה משפטית, בין הממשלה המצרית מזה וחברת תעלת, ולכל היותר המטלות תמיוגגות בחברת זהה.
אולם ברור שיטנו מרתך רב בין מאם משפטי זה ובין המזימות המדיניות, החברת, אמנת מיידת הולכת ופוחתת, סמה חמץ בפני האיפות הלאומניות המצריות בוגע לחעלת והתגשות בה אינטראסים הייצוניים חסובים שבძילותם גדרה זה לאלטר, ויחד עם פינוי הבסיס לעזה מסירהם החברת ממושחת גורם זה לאלטר, ומזרים מרושנת בכל הנוגע למעבה תעלת.

11) המזרים מפקדים את צעם האחדון בעיקר בכך כבעקבות סרוב המערב לממן את חפנית אסואן הם אריכים לחפש מקורות ממן אחרים ותדי התעלה היא ודאי מקורה ממן רציני, ובעתוניות הופיעו דברי לעג על הנתקה זאת. מהקירה המהירה והראטונית שעתה נוצר בירוסם שני מה שזו בחנתקה מצרים זאת. על פי ההסכם החדש מ-1949 יש חיוב על חסיט לטלים אם דמי המעבר במתבגר מזרי או במטבע זר העומד לרשות המזרים ואין חובה על מזרים להעביר את כל ההכנסות מן המעבר לחוז".
הכנסות אלו מתחיקות לטניס. חלק הראשון הוא גימלה לממשלה המצרית בסיעור של 7% מהכנסות ברוטו על החברה. חלק השני הן הוצאות החברה במזרים על החזקת התעלה וכו'. לפי מספרים סדרתיים היו ההכנסות למזרים בשנת 1951 כ-2 מיליון לירות מאנויות מהגימלה, ולמעטם כ-26 מיליון לירות מזריהם מדמי המעבר, ובמחזית הסכום הזה הועבר לחוז"ל בצד דוחים ומטלים אחרים. הלאמת החברה תביא פנראה לידי שתי מסגרות פלפליות חסובות -- הריאונת סבקה 7% מהכנסות ברוטו התקבל הממשלה 100%. הטניה ואולי גם החסובה, תובל הממשלה מזרים לבדה לקבוע את התעריפים ולפנות אותם על הנזונות הבינלאומיות שמאשר להפנע או לוותר על המעבר בתעלת. וההנסת נטו לממשלה המצרית גדל במידה ומזרים תפחית את עבודות הפתוח של התעלה מהחברה התקינה בהן כספים רבים בטנים מהארונות.

12). לסייעו של הדבר אני מגייע למסקנה שמהינה משפטית הלאמת הedula היא עובדה אטר מן ההכרה מביא להידי פגיעה חמורה ביותר בזכויותיה המשפטיות, טל יסראל. בכך סלפי שעה זכויות אלו הן זכויות ברכות ולא זכויות בפועל. הן מבוססות על החנאים הכלליים טל הבינאים שנקבעו באמנת קוסטה, וביחס אל החברה עצמה כМОבן על תנאי הבינאים המופיעים בהסכם הדיבון. זכויות אלה הן סולידיות למדן ולא אחות אני וד"ר רובינזון חווינו דעתנו טאלו הדבר הנושא להכרעת הטופטים בהאג אין אנחנו אדריכים לחושש לתוכאות המתדיינות. הסמת הבסיס העובדתי עליו מוסחת אמנה קוסטה מעדערת באופן היוסדי ביחס את ההנחה המשפטיות אליהן הגענו קודם. אמנם כל זמן שהמערב לא חסל עם הלאמת אפסר לומר, מהינה עיונית, שזכויותינו המשפטיות הן טידות וקיימות; אך אין אי-השלמה פdzאת בסיס איתן עברו זכויותיהם טל מעונם שלישית.

הטענות מפורטות יותר על פעולות אפרטיזם טעם יסראל אי אפסר לגבש בסעה זו: אולם נראה לי, שעלינו להיות מוכנים להסתמך בפ"ד יון סעילול למתנהל בפניו מוסדות האו"ם בניידון -- במו עתה הבוחן בפרט -- ואולי גם בבית הדין הבינלאומי (טס, לפי העתונות, עומדים מקרים לחייב חבייה מסוימת נגד הממשלה הבריטית).

. סר.

כ"ג באב חטט"ז
31 ביולי 1956.

תפוזה: שר החוץ, מנכ"ל, מר ג. לורייא, מר ג. דפאל, חקר, מס"ז,
מאח"ב, מב"ר, מע"ר, מזא"ר, ד"ר י. רובינזון, מר ס. יורי.